

ESTIMULACIÓ PRIMERENCA

▪ DADES GENERALS DE L'ASSIGNATURA

6 ECTS

3º curs / 1r semestre / obligatòria

Sandra Espino

sespino@uoc.edu

Doctora en Psicologia de l'educació per la Universitat de Barcelona. Postgrau en Patologia del Llenguatge a l'Escola de Patologia del Llenguatge (UAB) i Postgrau en Docència universitària per l'Institut de Ciències de l'Educació de la Universitat de Barcelona.

▪ DESCRIPCIÓ

L'objectiu de l'assignatura es donar a conèixer de forma teòrica i pràctica el treball de prevenció, detecció, diagnòstic i intervenció terapèutica que es porta a terme en un Centre de Desenvolupament Infantil i Atenció Precoç (CDIAP) en nens de 0-6 anys que pateixen trastorns en el desenvolupament o presenten risc de patir-los.

▪ L'ASSIGNATURA EN EL CONJUNT DEL PLA D'ESTUDIS

L'assignatura d'Estimulació Primerenca pertany al conjunt d'assignatures obligatòries del Mòdul 4. La intervenció logopèdica. Concretament, a la matèria d'Intervenció en els trastorns del desenvolupament.

▪ CAMPS PROFESSIONALS EN QUÈ ES PROJECTA

▪ CONEIXEMENTS PREVIS

Es aconsellable que l'alumne tingui superades totes les assignatures de primer i segon curs, i especialment l'assignatura de Psicologia Evolutiva.

▪ INFORMACIÓ PRÈVIA A LA MATRÍCULA

Com a prova d'avaluació final, aquesta assignatura té un examen presencial obligatori.

▪ COMPETÈNCIES

Competències

Competències bàsiques i generals

CG3. Interactuar amb d'altres persones amb empatia, demostrant habilitats en les relacions interpersonals.

CB2. Que els estudiants sàpiguen aplicar els seus coneixements al seu treball o vocació d'una forma professional i tinguin les competències que solen demostrar-se mitjançant l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins la seva àrea d'estudi.

CB3 - Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants d'índole social , científica o ètica.

Competències transversals

CT2. Projectar els valors de l'emprenedoria i la innovació en l'exercici de la trajectòria personal acadèmica i professional, a través del contacte amb diferents realitats de la pràctica i la motivació envers el desenvolupament professional.

CT3. Interactuar en contextos globals i internacionals, identificant necessitats i noves realitats que permetin transferir el coneixement cap a àmbits de desenvolupament professional actuals o emergents, amb capacitat d'adaptació i autodirecció en els processos tant professionals com de recerca.

Competències específiques

CE5. Dissenyar i portar a terme els tractaments logopèdics, tant individuals com col·lectius, establint objectius i etapes, amb els mètodes, tècniques i recursos més eficaços i adequats, tenint en compte les diferents etapes evolutives de l'ésser humà.

CE6 - Seleccionar, implementar i facilitar l'aprenentatge de sistemes de comunicació augmentatius així com el disseny i ús de pròtesis i ajudes tècniques necessàries adaptats a les condicions físiques, psicològiques i socials dels seus pacients.

CE7. Assessorar famílies i l'entorn social dels usuaris, per afavorir-ne la participació i la col·laboració en el tractament logopèdic.

CE8. Ser capaç de treballar en els entorns escolar, assistencial, sanitari, sociosanitari, així com en equips uniprofessionals i multiprofessionals. Assessorar en l'elaboració i l'execució de polítiques d'atenció, i l'educació sobre temes relacionats amb la prevenció i l'assistència logopèdiques.

CE10. Conèixer els límits de la professió i les seves competències sabent identificar quan és necessari un tractament interdisciplinari o la derivació a un altre professional.

CE11. Explicar i argumentar el tractament seleccionat.

CE12. Conèixer, dissenyar i aplicar programes preventius relacionats amb la logopèdia, i fomentar les habilitats comunicatives en la població.

CE16. Conèixer i valorar de forma crítica les tècniques i els instruments d'avaluació i diagnòstic en Logopèdia, així com els procediments de la intervenció logopèdica.

CE17. Ser capaç d'establir una comunicació clara i eficient amb el pacient, els seus familiars i la resta de professionals que intervenen en la seva atenció, adaptant-se a les característiques sociolingüístiques i culturals de l'interlocutor.

CE18 - Elaborar i redactar informes d'exploració i diagnòstic, seguiment, finalització i derivació.

CE19. Presentar una adequada producció de la parla, estructuració del llenguatge i qualitat de la veu.

CE22. Incorporar els principis ètics i legals de la professió a la pràctica, integrant els aspectes socials i comunitaris en la presa de decisions.

CE23. Ser capaç d'exercir la professió, respectant l'autonomia del pacient, els seus determinants genètics, demogràfics, culturals i econòmics, aplicant els principis de justícia social i comprenent les implicacions ètiques de la salut en un context mundial en transformació.

- **RESULTATS D'APRENTATGE**

Dissenya projectes d'intervenció logopèdica, seleccionant el model, els objectius, les tècniques i recursos adequats per a la intervenció logopèdica atenent als condicionants de cada un dels àmbits d'intervenció: educatiu, social i sanitari.

Redacta informes d'intervenció amb la correcció formal pertinent adequant la informació necessària quan va dirigit a la pròpia família com a altres professionals implicats en el cas (foniatre, otorrinolaringòlegs, mestres, pediatres, etc.).

Especifica de forma àmplia un conjunt de consells pràctics per incitar la participació de la família en el tractament logopèdic.

Selecciona, valora i pren decisions en l'elecció d'un sistema de comunicació alternatiu, tenint present la seva forma d'accés, les ajudes tècniques requerides i altres instruments o aplicacions a partir de casos pràctics.

Dissenya un pla d'intervenció logopèdica per a l'estimulació primerenca de la comunicació, el llenguatge, la parla i les funcions orofacials en col·laboració amb les aportacions d'altres professionals implicats en cada cas.

Infereix les alteracions logopèdiques secundàries a altres alteracions, així com a l'estatus cultural i socioeconòmic del pacient.

Mostra habilitats per tractar pacients amb trastorns de la comunicació, el llenguatge, la parla, l'audició, la veu i les funcions orals no verbals i identifica les situacions que requereixen la derivació a altres professionals.

Argumenta sobre la importància i la influència de l'entorn social en la millora del tractament logopèdic de diferents casos pràctics.

Analitza les capacitats personals i professionals pròpies en relació a diferents àmbits de la pràctica professional.

Analitza coneixements propis de l'àmbit i la seva contextualització en entorns nacionals i internacionals.

Aplica els seus coneixements, la comprensió d'aquests i les seves capacitats de resolució de problemes en àmbits laborals complexos o professionals i especialitzats que requereixen l'ús d'idees creatives i innovadores.

Recopila i interpreta dades i informacions sobre les que fonamentar les seves conclusions incloent-hi, quan calgui i pertinent, la reflexions sobre assumptes d'índole social, científica o ètica en l'àmbit de la logopèdia

▪ **CONTINGUTS**

Bloc 1. L'atenció precoç. Definició de l'Atenció Precoç. Objectius de l'Atenció Precoç. Nivells d'intervenció. Principals àmbits d'actuació: Centres de Desenvolupament Infantil i d'Atenció Precoç (CDIAP), Serveis Sanitaris, Serveis Socials i Serveis Educatius. Bloc 2. L'infant de 0-6 anys dins l'àmbit familiar, escolar i social. Característiques generals de l'infant de 0-6 anys. Signes d'Alerta. Alteracions del Desenvolupament. Bloc 3. El procés assistencial. Moments del procés assistencial: Valoración inicial, intervenció terapèutica, seguiment i control, i derivació. L'Avaluació interdisciplinària. L'Atenció terapèutica a l'infant i a la seva família.

▪ **CONSULTA DELS MATERIALS DE QUÈ DISPOSA L'ASSIGNATURA**

Cristobal, C. (2010). El concepto de la atención temprana. En C. Cristobal; A. Fornos; C.

Giné; J. M. Mas; F. Pegenaute (Coords.). La Atención Temprana. Un compromiso con la infancia y sus familias. Barcelona: Editorial Universitat Oberta de Catalunya (pp. 11-17).

Equipo de Atención Temprana de la Rioja (2006). El niño y la niña de 3 a 6 años. Guía para padres y educadores. La Rioja: Gobierno de La Rioja (pp. 9-28, 37-50, 61-69, 75-86, 91-115).

Garrido, M.; Rodríguez, A.; Rodríguez, R.; Sánchez, A. (2008). El niño de 0 a 3 años. Guía de atención temprana para padres y educadores. La Rioja: Gobierno de La Rioja. (pp. 4-27)

Gràcia, M. (2003). Comunicación y lenguaje en primeras edades. Intervención con familias. Barcelona: Editorial Milenio (capítols 2 i 3, pp. 37-83, capítol 6, pp. 97-128).

Llibre Blanc de l'Atenció Precoç, pp. 6-25.

Miralles, J. L. (2010). Intervención en el desarrollo lingüístico. En A. Gómez; P. Viguer; M. J. Cantero (Coords.). Intervención temprana. Desarrollo óptimo de 0 a 6 años. Barcelona: Editorial Pirámide (pp. 135-154).

Pegenaute, F. (2010). Evaluación interdisciplinar. En C. Cristobal; A. Fornos; C. Giné; J. M. Mas; F. Pegenaute (Coords.). La Atención Temprana. Un compromiso con la infancia y sus familias. Barcelona: Editorial Universitat Oberta de Catalunya (pp. 97-116).

Materials	Format

▪ MATERIALS I EINES DE SUPORT

Per a l'estudi de l'assignatura i la realització de les diferents activitats, es disposarà de les eines i materials addicionals que el professorat estimi necessaris.

▪ INFORMACIONS SOBRE L'AVALUACIÓ A LA UVIC-UCC

La Normativa acadèmica de la UVic-Ucc disposa que el procés d'avaluació es fonamenta en el treball personal de l'estudiant i pressuposa l'autenticitat de l'autoria i l'originalitat dels exercicis fets.

La manca d'originalitat en l'autoria o el mal ús de les condicions en què es fa l'avaluació de l'assignatura és una infracció que pot tenir conseqüències acadèmiques greus.

L'estudiant serà qualificat amb un suspens (D/0) si es detecta manca d'originalitat en l'autoria d'alguna activitat avaluable (pràctica, prova d'avaluació contínua (PAC) o final (PAF), o la que es defineixi al pla docent), sigui perquè ha utilitzat material o dispositius no autoritzats, sigui perquè ha copiat textualment d'internet, o ha copiat d'apunts, de materials, de manuals o d'articles (sense la citació corresponent), d'altres estudiants, o per qualsevol altra conducta irregular.

Quan aquesta mala conducta es produeixi durant la realització de les proves d'avaluació finals presencials, l'estudiant pot ser expulsat de l'aula, i l'examinador farà constar tots els elements i la informació relatius al cas.

D'altra banda, aquesta conducta pot donar lloc a la incoació d'un procediment disciplinari i l'aplicació, si escau, de la sanció que correspongui.

La UVic-Ucc habilitarà els mecanismes que consideri oportuns per a vetllar per la qualitat de les seves titulacions i garantir l'excel·lència i la qualitat del seu model educatiu.

- **CONSULTA DEL MODEL D'AVUACIÓ**

Aquesta assignatura només es pot superar a partir de l'avaluació contínua (AC) i una prova de síntesi (PS). Per a fer la PS cal haver superat l'AC. La fórmula d'acreditació és: AC + PS.